

ZALECENIE KOMISJI

z dnia 17 sierpnia 2006 r.

w sprawie obecności deoksynivalenolu, zearalenonu, ochratoksyny A, T-2 i HT-2 oraz fumonizyn w produktach przeznaczonych do żywienia zwierząt

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2006/576/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 211 tiret drugie,

a także mając na uwadze, co następuje,

- (1) Na wniosek Komisji Europejskiej Urząd Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął opinie w sprawie mikotoksyn: deoksynivalenolu w dniu 2 czerwca 2004 r. ⁽¹⁾, zearalenonu w dniu 28 lipca 2004 r. ⁽²⁾, ochratoksyny A w dniu 22 września 2004 r. ⁽³⁾ i fumonizyn w dniu 22 czerwca 2005 r. ⁽⁴⁾.
- (2) W powyższych opiniach stwierdza się, że wszystkie cztery mikotoksyny mają toksyczny wpływ na zwierzęta wielu gatunków. Deoksynivalenol, zearalenon i fumonizyny B1 oraz B2 jedynie w bardzo ograniczonym zakresie przenoszą się ze środków żywienia zwierząt do mięsa, mleka i jaj, dlatego też żywność pochodzenia zwierzęcego jedynie w bardzo niewielkim stopniu przyczynia się do ogólnego narażenia ludzi na te toksyny. Ochratoksyna A może zostać przeniesiona ze środków żywienia zwierząt do środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego, jednakże z ocen narażenia wynika, że środki spożywcze pochodzenia zwierzęcego jedynie w bardzo niewielkim zakresie przyczyniają się do narażenia ludzi na pobranie ochratoksyny A w procesie żywienia.

⁽¹⁾ Opinia Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w sprawie zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym, opracowana przez Zespół Naukowy na wniosek Komisji dotyczący deoksynivalenolu jako substancji, której obecność w środkach żywienia zwierząt jest niepożądana, przyjęta w dniu 2 czerwca 2004 r. http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/478.Par.0005.File.dat/opinion05_contam_ej73_deoxynivalenol_v2_en1.pdf

⁽²⁾ Opinia Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w sprawie zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym, opracowana przez Zespół Naukowy na wniosek Komisji dotyczący zearalenonu jako substancji, której obecność w środkach żywienia zwierząt jest niepożądana, przyjęta w dniu 28 lipca 2004 r. http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/527.Par.0004.File.dat/opinion_contam06_ej89_zearalene_v3_en1.pdf

⁽³⁾ Opinia Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w sprawie zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym, opracowana przez Zespół Naukowy na wniosek Komisji dotyczący ochratoksyny A jako substancji, której obecność w środkach żywienia zwierząt jest niepożądana, przyjęta w dniu 22 września 2004 r. http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/645.Par.0001.File.dat/opinion_contam09_ej101_ochratoxina_en1.pdf

⁽⁴⁾ Opinia Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w sprawie zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym, opracowana przez Zespół Naukowy na wniosek Komisji dotyczący fumonizyn jako substancji, których obecność w środkach żywienia zwierząt jest niepożądana, przyjęta w dniu 22 czerwca 2005 r. http://www.efsa.europa.eu/etc/medialib/efsa/science/contam/contam_opinions/1037.Par.0001.File.dat/contam_op_ej235_fumonizins_en1.pdf

- (3) Dane dotyczące obecności toksyn T-2 i HT-2 w produktach przeznaczonych do żywienia zwierząt są w obecnej chwili bardzo ograniczone. Istnieje równocześnie pilna potrzeba opracowania i walidacji wrażliwych metod analitycznych. Jednakże pewne informacje świadczą o tym, że obecność T-2 i HT-2 w produktach przeznaczonych do żywienia zwierząt może być powodem do obaw. Dlatego należy opracować wrażliwą metodę analityczną, zebrać więcej danych dotyczących występowania tych toksyn oraz przeprowadzić dalsze rozpoznanie i badania czynników związanych z obecnością T-2 i HT-2 w zbożach i produktach zbożowych, w szczególności w owsie i produktach z niego.

- (4) Biorąc pod uwagę wnioski sformułowane w opiniach naukowych, o których mowa w motywie 1, a także wobec braku danych na temat toksyn T-2 i HT-2 i znacznego zróżnicowania z roku na rok w występowaniu tych mikotoksyn, należy zebrać więcej danych na temat ich obecności w różnych materiałach paszowych i paszach, w uzupełnieniu danych już dostępnych dzięki skoordynowanym programom kontroli, realizowanym w latach 2002 ⁽⁵⁾, 2004 ⁽⁶⁾ i 2005 ⁽⁷⁾.

- (5) W celu dostarczenia państwom członkowskim orientacyjnych informacji na temat dopuszczalności zbóż i produktów zbożowych oraz mieszanek paszowych do stosowania w żywieniu zwierząt i dla uniknięcia rozbieżności w wartościach dopuszczanych przez poszczególne państwa członkowskie, a w związku z tym ryzyka naruszenia zasad konkurencji, należy określić zalecane wartości orientacyjne.

- (6) Państwa członkowskie powinny stosować wyłącznie wartości orientacyjne dla fumonizyn B1 + B2, począwszy od dnia 1 października 2007 r., by zastosować się do zasad ustanowionych rozporządzeniem Komisji (WE) nr 856/2005 z dnia 6 czerwca 2005 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 466/2001 w odniesieniu do toksyn Fusarium ⁽⁸⁾.

⁽⁵⁾ Zalecenie Komisji 2002/214/WE z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie skoordynowanego programu inspekcji w zakresie żywienia zwierząt na rok 2002 zgodnie z dyrektywą Rady 95/53/WE (Dz.U. L 70 z 13.3.2002, str. 20).

⁽⁶⁾ Zalecenie Komisji 2004/163/WE z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie skoordynowanego programu inspekcji w zakresie żywienia zwierząt na rok 2004 zgodnie z dyrektywą Rady 95/53/WE (Dz.U. L 52 z 21.2.2004, str. 70).

⁽⁷⁾ Zalecenie Komisji 2005/187/WE z dnia 2 marca 2005 r. w sprawie skoordynowanego programu inspekcji w zakresie żywienia zwierząt na rok 2005 zgodnie z dyrektywą Rady 95/53/WE (Dz.U. L 62 z 9.3.2005, str. 22).

⁽⁸⁾ Dz.U. L 143 z 7.6.2005, str. 3.

(7) Ocena metody, przewidziana w niniejszym zaleceniu, powinna zostać przeprowadzona do 2009 r. w szczególności w celu oceny jej wkładu w zakresie ochrony zdrowia zwierząt. Dzięki uzyskanym w wyniku niniejszego zalecenia danym monitoringowym można będzie także lepiej poznać zmieniające się z roku na rok występowanie tych mikotoksyn i ich obecność w znacznej ilości produktów ubocznych, wykorzystywanych w żywieniu zwierząt, co ma podstawowe znaczenie dla przyjęcia w razie konieczności dalszych środków legislacyjnych.

NINIEJSZYM ZALECA:

- 1) Państwa członkowskie powinny, przy czynnym zaangażowaniu podmiotów gospodarczych działających w sektorze środków żywienia zwierząt, zwiększyć kontrolę obecności deoksyniwalenolu, zearalenonu, ochratoksyny A, T-2 i HT-2 oraz fumonizyn w zbożach i produktach zbożowych przeznaczonych do żywienia zwierząt i produkcji mieszanek paszowych.
- 2) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby próbki były poddawane równocześnie analizie na obecność deoksyniwalenolu, zearalenonu, ochratoksyny A, fumonizyn B1 + B2, T-2 oraz HT-2 w celu umożliwienia oceny zakresu występowania tych mikotoksyn.
- 3) Państwa członkowskie powinny w szczególności zwrócić uwagę na obecność tych mikotoksyn w produktach ubocznych i produktach równoległych w procesie produkcji środków przeznaczonych do żywienia zwierząt.
- 4) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby wyniki analiz były dostarczane regularnie Komisji w celu włączenia ich do bazy danych.

- 5) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby stosowane były wartości orientacyjne, podane w Załączniku, w celu stwierdzenia dopuszczalności mieszanki paszowej, zbóż i produktów zbożowych do stosowania w żywieniu zwierząt. W odniesieniu do fumonizyn B1 + B2 państwa członkowskie powinny stosować te wartości orientacyjne począwszy od dnia 1 października 2007 r.
- 6) Państwa członkowskie powinny w szczególności dopilnować, aby podmioty gospodarcze działające w sektorze środków żywienia zwierząt w swoich systemach analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP) ⁽¹⁾ stosowały orientacyjne wartości, o których mowa w ust. 5, do określania granic krytycznych dla krytycznych punktów kontrolnych, pozwalających rozgraniczyć dopuszczalność od niedopuszczalności, w celu zapobiegania zidentyfikowanemu zagrożeniu, ich eliminowania lub zmniejszenia.

Przy stosowaniu tych wartości orientacyjnych państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę, że te wartości odnośnie do zbóż i produktów zbożowych są określane dla gatunków zwierząt charakteryzujących się największą tolerancją i dlatego należy je traktować jako górne granice wartości orientacyjnych.

W odniesieniu do środków żywienia dla bardziej podatnych zwierząt państwa członkowskie powinny dopilnować, aby producenci środków żywienia zwierząt stosowali niższe wartości orientacyjne dla zbóż i produktów zbożowych, uwzględniając wrażliwość poszczególnych gatunków zwierząt i przestrzegając wartości orientacyjnych określonych dla mieszanek paszowych dla tych gatunków zwierząt.

Sporządzono w Brukseli, dnia 17 sierpnia 2006 r.

W imieniu Komisji
Markos KYPRIANOU
Członek Komisji

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 183/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady, Dz.U. L 35 z 8.2.2005, str. 1.

ZAŁĄCZNIK

WARTOŚCI ORIENTACYJNE

Mikotoksyna	Produkty przeznaczone do żywienia zwierząt	Wartość orientacyjna w mg/kg (ppm) dla paszy o zawartości wilgoci wynoszącej 12 %
Deoksyniwalenol	Materiały paszowe (*)	
	— Zboża i produkty zbożowe (**) z wyjątkiem produktów ubocznych kukurydzy	8
	— Produkty uboczne kukurydzy	12
	Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe z wyjątkiem:	5
	— Mieszanek paszowych uzupełniających i pełnoporcjowych dla świń	0,9
— Mieszanek paszowych uzupełniających i pełnoporcjowych dla cieląt (< 4 miesięcy), jagniąt i koźląt	2	
Zearalenon	Materiały paszowe (*)	
	— Zboża i produkty zbożowe (**) z wyjątkiem produktów ubocznych kukurydzy	2
	— Produkty uboczne kukurydzy	3
	Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe:	
	— Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla prosiąt i loszek (młodych macior)	0,1
	— Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla macior i tuczników	0,25
— Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla cieląt, bydła mlecznego, owiec (w tym jagniąt) i kóz (w tym koźląt)	0,5	
Ochratoksyna A	Materiały paszowe (*)	
	— Zboża i produkty zbożowe (**)	0,25
	Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe:	
	— Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla świń	0,05
— Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla drobiu	0,1	
Fumonizyny B1 + B2	Materiały paszowe (*)	
	— Kukurydza i produkty z kukurydzy (***)	60
	Mieszanki paszowe uzupełniające i pełnoporcjowe dla:	
	— Świń, koni (<i>Equidae</i>), królików i zwierząt domowych	5
	— Ryb	10
	— Drobiu, cieląt (< 4 miesięcy), jagniąt i koźląt	20
— Dorosłych zwierząt przeżuujących (> 4 miesięcy) i norek	50	

(*) Szczególną uwagę należy zwrócić na zboża i produkty zbożowe bezpośrednio podawane zwierzętom; ich stosowanie w dziennej dawce paszy nie powinno prowadzić do narażenia zwierząt na wyższy poziom tych mikotoksyn niż poziom narażenia przy stosowaniu wyłącznie mieszanek paszowych pełnoporcjowych w dziennej dawce.

(**) Określenie „Zboża i produkty zbożowe” obejmuje nie tylko materiały paszowe wymienione w rozdziale 1 „Ziarna zbóż, ich produkty i produkty uboczne” niewyczerpującej listy najważniejszych materiałów paszowych, podanej w części B Załącznika do dyrektywy Rady 96/25/WE z dnia 29 kwietnia 1996 r. w sprawie obrotu materiałami paszowymi (Dz.U. L 125 z 23.5.1996, str. 35), lecz także inne materiały paszowe wytwarzane na bazie zbóż, w szczególności pasze zielone i objętościowe.

(***) Określenie „Kukurydza i produkty kukurydziane” obejmuje nie tylko materiały paszowe pozyskane z kukurydzy, wymienione w rozdziale 1 „Ziarna zbóż, ich produkty i produkty uboczne” niewyczerpującej listy najważniejszych materiałów paszowych, podanej w części B Załącznika do dyrektywy 96/25/WE, lecz także inne materiały paszowe wytwarzane na bazie kukurydzy, w szczególności pasze zielone i objętościowe.